[illegible]

ఆకెళ్ళ రామచంద్రరావు

ఆ [illegible]—అమ్మాయిల కాలేజి దేవలోకంలా ఉంది! [illegible] [illegible] సరస్వతి నిలయం మురిసిపోతోంది.

[illegible] [illegible] ప్రేక్షకులు [illegible] [illegible] [illegible] ఉన్నారు.

[illegible] [illegible] అమ్మాయిలే [illegible] [illegible] [illegible] ఉన్నారు.

[illegible] [illegible] [illegible] తిరుగుతూ [illegible] [illegible] [illegible] ఉన్నారు.

ప్రత్యేక ఆహ్వానితులుగా [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] గంధర్వుల్లా ఉన్నారు.

కాలేజీ [illegible] ప్రెసిడెంట్ గారు మాత్రం [illegible] కాలేదు!

సెక్రటరీ ఆనందాదేవిగారు దేవేంద్రుణ్ణి [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ఉన్నారు.

[illegible] [illegible] [illegible] ప్రెసిడెంట్ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] కోరుకున్నారని [illegible].

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] వేసేస్తూ ఉంటారు!

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] మంచిపోస్తున్నారు సెక్రటరీ ఆనందాదేవి

ఫంక్షన్ ఆరుగంటలకే ఆరంభం కావాల్సి ఉంది. రాత్రి తొమ్మిది గంటల [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] అన్నీ అయిపోవాలనీ, అమ్మాయిల్ని ఇళ్ళకి పంపించేయాలనీ ఆనందాదేవిగారు గట్టిగా చెప్పారు. [illegible] ప్రిన్సిపాల్ [illegible] [illegible].

ఆవిడ వెంటనే "[illegible]. అయిదు గంటలకే ప్రారంభించి ఎనిమిది గంటలకే [illegible]." అని [illegible] [illegible] ఇచ్చారు.

ఈ విషయమై కల్చరల్ అసోసియేషన్ సెక్రటరీ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. కల్చరల్ అసోసియేషన్ ప్రెసి[illegible] [illegible] [illegible] "[illegible] మేడమ్" అంది కళ్ళు తిప్పేస్తూ.

ప్రోగ్రాం [illegible] అయితే అమ్మాయిలు [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] వివరించి చెప్పారు. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] గారు, ప్రిన్సిపాల్ [illegible] [illegible] [illegible].

"[illegible] మేడమ్! మీరు [illegible]!" [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

ప్రస్తుతం ప్రత్యేక ఆహ్వానితులు [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

కనువిందుగా అమ్మాయిల్ని చూసుకుందామని [illegible] ఆహ్వానాన్ని సంపాదించుకు

వచ్చిన కుర్రాళ్ళు తమతమ పనుల్లో బిజీగా వున్నారు.

అక్కడక్కడ అమ్మాయిలు గుంపులు గుంపులుగాచేరి మాచింగ్‌ల గురించీ, మ్యాట్నీల గురించీ పోట్లాడు కుంటున్న ట్టుగా మాట్లాడు కుంటున్నారు.

కావాల్సిన కళ్ళు నిశ్శబ్దంగా తియ్యని కథలు చెప్పుకుంటున్నాయ్!

మనో వీధుల్లో యుగళ గీతాలు చిత్రీక రింపబడు తున్నాయ్!

అంతా రొద

మధురమైన గోల!

మీనా బజార్

ఫాషన్ పెరేడ్!

టైమ్ రాత్రి ఏడు దాటేసింది.

కానీ ఛీఫ్ గెస్ట్ శ్రీమతి సుమిత్రా మల్హోత్రా ఇంకా రాలేదు!

ఆవిడ రాకకోసమే అంతా నిరీక్షిస్తు న్నారు; ముఖ్యంగా కాలేజి పాలకవర్గ సభ్యులు.

అందరికంటా ఆత్రంగా ఆనందా దేవి!

ఆనందాదేవి ఆవూళ్ళో కాస్త హడా వుడి కార్యక్రమాలున్న మహిళ. ఆవిడ కీర్తితోపాటు శరీరాన్ని, దాని వల్ల వచ్చే ఆయాసాన్ని, వయసు తెచ్చిన బి పి.ని భరి స్తోంది.

ఆ వూళ్ళో మహిళా ఉద్యమానికి ఆద్యు రాలు ఆనందాదేవే అంటే ఆశ్చర్యంలేదు దాదాపు ముప్పై ఏ సంవత్సరాల క్రితం 'గాజులు ఆడవాళ్ళు ఎందుకు వేసుకోవాలి?' అని పెద్ద ఉద్యమం లేవదీసి తనువేసుకున్న గాజులు పున్నవళంగా తీసేసి వాళ్ళా యనకి వేసేసింది.

అలా ఇంటగెల్చిన తర్వాతే నెమ్మదిగా ఆవిడ ఊరుగెల్చు కుంది!

అసలు ఆడపిల్లలకి ప్రత్యేకమైన కాలే జీలు వుండాలని ఆవిడ చిన్నతనం లోనే బలంగా విశ్వసించింది. పెద్దయ్యాక తన ఆశయ సిద్ధికోసం అహర్నిశలూ శ్రమిం చింది.

ఊళ్ళో పెద్దల్ని కలుసుకుని వాళ్ళ సహకారం తీసుకుంది. చందాలు వసూలు చేసింది. అనేక సాంస్కృతిక కార్యక్రమాలు నిర్వహించి నిధిపోగుచేసింది.

ఈ విషయంలో నీలకంఠయ్య ఆవిడకు ఆసరాగా వున్నాడు. అందుకే తరువాత అతను కాలేజీ కమిటీ ప్రెసిడెంట్ అయ్యాడు

హైదరాబాద్ చుట్టూ తిరిగి హైరాన పడి మొత్తానికి కార్యం సాధించుకు వచ్చింది ఆనందాదేవి. ఇందుకోసం ప్రత్యేకంగా కొను క్కున్న ఖద్దరుచీరలు ఇంకా ఆవిడ బీరు వాలో భద్రంగా వున్నాయి మళ్ళీ వాటికి పని పడవచ్చు!

"విమెన్స్ కాలేజి కట్టిస్తుందట .. బొమ్మరిల్లుఅనుకుంది కాబోలు. "అంటూ వెటకారం చేసినవాళ్ళే. "మొత్తానికి ఘటికు రాలే. అలావుండాలి పట్టుదలఅంటే.. " అనేసిప్లేటు ఫిరాయించేశాయి.

—ఉన్నట్టుండి కాలేజి ఆవరణలో కల కలం బయలుదేరింది!

సమయం ఎనిమిది కావస్తోంది!

అందరి దృష్టి మెయిన్ గేట్ కేసి మళ్ళింది. రోడ్ మీంచి ఇంపాలా కారు దూసుకొచ్చి కాలేజీ ఆవరణలో మెత్తగా ఆగింది.

ఆనందాదేవిగారు నీలకంఠంగారు, ప్రిన్సిపాల్ పిచ్చెమ్మగారు— తదితర పెద్దలూ కారుకేసి పరిగెత్తారు

శ్రీమతి సుమిత్రా మల్హోత్రా కారు దిగారు. ఆవిడకి స్వాగతం చెప్పారు. ఆనం దాదేవి కమిటీ సభ్యుల్ని, ప్రిన్సిపాల్ పిచ్చెమ్మగారినీ పరిచయం చేశారు

"గ్లాట్టూ మీట్ యూ.

"ఐ సీ "

"వెరీ నైస్ ఆఫ్ యూ .."

-ఈ రకమైన పీసెస్‌ని తుంచితూచి వాడు తోంది సుమిత్రా మల్హోత్రా

ఆమె వయస్సు అలంకరణ వెనకాల దాగుండి భయంభయంగా బయటికి తొంగి చూస్తోంది!

చతుర్ముఖం

అర్థంకాని గందరగోళంలో
అంతా నాదనుకోవటం
'బాల్యం'-
'అర్థం'కాని దేదీ లేదని
చుక్కలూ దిక్కులూ చూసి
శూన్యానికి కాంతివ్వాలనే ప్రయత్నం
'యౌవనం'-
వయసుకూ మనసుకూ
శృతి కుదరని సంగీతం
'వృద్ధాప్యం'-
అంతా అయిపోయాక
అనుభవాల కుప్పముందు
మిగిలిందేమిటన్న ప్రశ్న
'జీవితం'-

శైలకుమార్

ఆమె మామూలుగా హిందీ సినిమాలలో కనిపించే జమిందారిణీ పాత్ర ధారిణిలా వుంది!

"శ్రీమతి సుమిత్రా మల్హోత్రా గారినీ, ఆనందాదేవిగారినీ వేదికమీదికి రావలసిందిగా కోరుతున్నాం" మైక్‌లో అప్పుడే అనౌన్స్ చేసేసింది మైక్రోఫోన్ పన్న మైనా మేడమ్

చీఫ్ గెస్ట్ శ్రీమతి సుమిత్రామల్హోత్రా వేదిక నెక్కారు ఆమెతో పాటే ఆనందాదేవి, నీలకంఠం, ప్రిన్సిపాల్ పిచ్చెమ్మగారు వేదిక నలంకరించారు.

సభ ప్రారంభమయింది

"శ్రీమతి సుమిత్రా మల్హోత్రాగారి గురించి నేను ప్రత్యేకంగా చెప్పవలసిందేమీ లేదు మీ కందరికీ తెలిసే వుంటుంది ఈ నాడు బొంబాయిలో వారులేకపోతే విమెన్ లిబ్ మూవ్‌మెంట్ లేదు అంటే అతిశయోక్తికాదు బొంబాయిలోనే కాదు, దేశం మొత్తం మీద అనేక సాహితీ సాంస్కృతిక సంస్థలతోను, మహిళా సంఘాలతోనూ వారికి దగ్గర సంబంధాలున్నాయి మురికి పేటలకీ, దైన్య స్త్రీలకీ వారుచేసిన సహాయాలూ, త్యాగలూ అన్నీ ఇన్నీ కావు ఆవిడ క్రితం సంవత్సరమే 'పిల్లలకి తల్లులే పాలు ఇవ్వాలా?' అనే అంశంమీద స్వీడన్ ఇంగ్లండ్ వెళ్ళి ఉపన్యాసాలు ఇచ్చి వచ్చారు ఆలాంటి ఆవిడ మనవూరు రావడం, మన కాలేజీకి చీఫ్ గెస్ట్‌గా రావడం నిజంగా మన అదృష్టం వారు రాసిన "అబల ఆర్తనాదం" అదే గ్రంథాన్ని రష్యాలో ప్రచురించారు ఆమెది పొగడ్తలకూ సన్మానాలకూ విముఖత చూపించే స్వభావం ఏదైనా పని చేసి చూపెట్టాలిగాని వట్టిమాటలు కాదు అంటారావిడ ఆవిడచేతలకారిణిగాని మాటకారికాదు" అంటూ సుమిత్రా మల్హోత్రా గారిని పరిచయం చేశారు ఆనందాదేవి

కాలేజీ ఆవరణంతా చప్పట్లతో మారుమ్రోగి పోయింది

వెంటనే ప్రిన్సిపాల్ పిచ్చెమ్మగారు మైకు దగ్గరికి వచ్చారు గొంతు సరిచేసుకున్నారు

మరో పదినిమిషాలు సుమిత్రా మల్హోత్రాగారి గుణగణాలనూ, సేవానిరతినీ కొనియాడారు

స్టేజీకి అవతల పక్కన నిలుచున్న నయనతారను రమ్మని సైగచేశారు

ఆ పట్టుచీర ఖరీదెంత? అనే తర్కాన్ని అంతటితో ఆపేసి నయనతార, కనకవల్లి, హరప్రియ కదలి వచ్చారు కనకవల్లి చేతిలో ఓ ఖరీదైన కుంకుమ రంగు చీర కూడా వుంది!

ప్రిన్సిపాల్ పిచ్చెమ్మగారు కనకవల్లి దగ్గరనుంచి పట్టుచీర తీసుకుంటూ "సుమిత్రా మల్హోత్రాగారిని సన్మానించడం కాదు—ఇది వారి సేవాతత్పరతకూ, వ్యక్తిత్వానికీ ఏమిచ్చినా తీరదు ఏదో చంద్రుడికో నూలుపోగులా కొండంత దేవుడ్ని

అంత పత్రికోనూ పూజించలేంకదా." అంటూ పట్టుచీర, కుంకుమభరిణ సుమిత్రా మల్హోత్రా గారికి అందించారు.

వెంటనే ప్రేక్షక విద్యార్థినులు హర్ష ధ్వానాలు చేశారు.

స్టేజికి దగ్గరగావున్న మేడమ్స్ కళ్ళు అప్రయత్నంగా ఆచీరకి వెలకట్టనారంభించాయి. పట్టుచీర వాళ్ళ కళ్ళల్లో పడి జిగేల్ మంది!

తనకు జరిగిన సన్మానానికి కృతజ్ఞతలు తెలియజేస్తూ శ్రీమతి సుమిత్రామల్హోత్రా అయిదు నిమిషాలు ఆంగ్లంలో ప్రసంగించారు

అమ్మాయిల్ని బూజుపట్టిన సనాతన ఆచారాలకూ, మూఢనమ్మకాలకూ దూరంగా వుంటూనే భారతీయతను విడనాడవద్దని హెచ్చరించారు

భావి జీవితంలో వ్యక్తిస్వాతంత్రాన్ని ఆత్మగౌరవాన్ని అలవరచుకోమ్మని ఉదోఖించారు

వెంటనే కాలేజి కమిటీ ప్రెసిడెంట్ నీలకంఠంగారు మైక్ దగ్గరికి వచ్చారు ఆయన ప్రసంగం ఆంగ్లంలో మొదలై ఆంధ్రంలోకి ఆగింది!

"ఈలోగా అమ్మాయిలు మూడుసార్లు చప్పట్లు కొట్టేశారు

ఆనందాదేవిగారికి ఆగ్రహం వచ్చింది మైక్ అందుకుని రాణిరుద్రమలా గర్జించారు ఛీఫ్ గెస్ట్ సమక్షంలో కాలేజి పరువు తీసి తనకు తలవంపులు తేవద్దు అని హితవు చెప్పారు

క్లైమ్ రాత్రి తొమ్మిదిన్నర

ఆరుగంటలకే మేకప్ చేసుకునికూర్చున్న అమ్మాయిలు తోటకూర కాడల్లా వాడి పోయారు

కల్చరల్ ప్రోగ్రామ్స్ మొదలయ్యే సరికి మెల్లిగా పదిగంటలయింది

అన్నీ పూర్తయ్యేసరికి అర్థరాత్రి అయింది?

అప్పటిదాకా కూర్చోలేక శ్రీమతి సుమిత్రామల్హోత్రా కల్చరల్ ప్రోగ్రామ్స్ అయిదు నిమిషాలుచూసి అర్జెంట్ పనుందని చిరునవ్వుతో బాధ కార్లో వెళ్ళి పడి పోయారు.

o o o o

ఆ రాత్రి–

ఆనందాదేవి గారికి నిద్ర పట్టడంలేదు, ఆనందంతో. పదేపదే వేదిక, సన్మానం. సుమిత్రా మల్హోత్రా ప్రసంగం, ఆ వైభవం–

చాలా మంది కాలేజి మేడమ్స్‌కి కూడా నిద్ర పట్టడంలేదా రాత్రి! ఏవేవో ఆలోచనలు జంగిడి మీద ఈగల్లా ముసురుతున్నాయ్! వద్దన్నా సుమిత్రా మల్హోత్రా ఖరీదైన రూపం కళ్ళముందు కనిపిస్తోంది.

ఆ మెకారు దిగరావడం, స్వాగత వచనాలు, వేదిక ఎక్కడం, ఆంగ్ల ప్రసంగం, పట్టుచీర ఉపహారకరణ–ఆపట్టుచీర, దాని మీద జరీ పువ్వులు—అడుగు ఎత్తు వున్న బార్డర్–వద్దన్నా ఆచీరే కనిపిస్తోంది! ఒక్కసారన్నా అలాంటి అవకాశం అదృష్టం తమకు వస్తుందా?

వాళ్ళు ఈ రకంగా ఆలోచించడానికి కారణంలేకపోలేదు "కాలేజీకి ఫండ్స్ లేవు ఈసారికి మీరంతా కంట్రిబ్యూట్ చెయ్యాలి' అని ప్రిన్సిపాల్ నోటీసు పంపించేది స్టాఫ్‌కి ఫలితంగా వాళ్ళ జీతాలలో తలో వంద కాయితానికి రెక్కలొచ్చాయి!

నిజానికి ఆరోజు రాత్రి అనేక మందికి రకరకాల ఆలోచనల్తో నిద్ర పట్టలేదు– అది వేరే విషయం!

వారం రోజుల తర్వాత ఆనందా దేవికి ఉత్తరం వచ్చింది

మమ్మీ!

నువ్వు కులాసా అని తలుస్తాను ఫంక్షన్ బ్రహ్మాండంగా జరిగింది, తలుచుకుంటేనే ఏదోలావుంది మీ అల్లుడితో చెబితే ఒకటే నవ్వు! వచ్చేపను తను ఛీఫ్ గెస్ట్ ట! మమీత! చీర బావుంది కానీ ఆ బార్డరే ఏమిటోగా వుంది ఎనీవే మెనీ మెనీ థాంక్స్,

వుంటా,

సుమిత్ర